

KOMITET REGIONÓW
DYREKCJA E – Polityka Horyzontalna i Sieci
DYREKCJA C – Prace Konsultacyjne, Komisja COTER

Notatka wyjaśniająca na temat ukierunkowanych konsultacji w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego instrument „Łącząc Europę”
COM(2011) 665

Obecny kryzys finansowo-gospodarczy i polityczny zwrócił uwagę na konieczność dalszych inwestycji w infrastrukturę w celu tworzenia wzrostu i nowych miejsc pracy, zagwarantowania mobilności osób i towarów w całej Europie, ukończenia integracji jednolitego rynku oraz zapewnienia spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej UE.

W odpowiedzi na te wzywania Komisja proponuje, aby kolejne wieloletnie ramy finansowe na okres 2014–2020, ogłoszone 29 czerwca 2011 r., przewidywały utworzenie nowego zintegrowanego instrumentu wspierającego infrastrukturę – instrumentu „Łącząc Europę”, który UE wykorzysta do inwestowania w priorytetowe dziedziny, jakimi są transport, energia i telekomunikacja. Komisja Europejska opublikowała ostateczny wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego instrument „Łącząc Europę” (COM(2011) 665) w dniu 19 października 2011 r.

Wynoszący 50 mld euro budżet instrumentu „Łącząc Europę” zostanie przeznaczony na finansowanie projektów, które będą służyły uzupełnianiu brakujących ogniw w europejskiej sieci energetycznej, transportowej i cyfrowej. Będzie się on również przyczyniał do zwiększania ekologiczności gospodarki europejskiej poprzez wspieranie rodzajów transportu bardziej przyjaznych środowisku, szybkich łączy szerokopasmowych oraz poprzez ułatwianie wykorzystywania energii odnawialnej, zgodnie z celami strategii „Europa 2020”. Ponadto fundusze na sieci energetyczne będą w dalszym ciągu służyły integracji wewnętrznego rynku energii, ograniczaniu zależności UE w dziedzinie energii oraz zwiększaniu bezpieczeństwa dostaw. Koncentrując się na inteligentnych, zrównoważonych i w pełni ze sobą powiązanych sieciach transportowych, energetycznych i cyfrowych, instrument „Łącząc Europę” rzeczywiście pomoże ukończyć jednolity rynek europejski.

Komisja sporządziła wykaz projektów, w których przypadku dodatkowe inwestycje UE mogą mieć największy wpływ. W szczególności spodziewa się ona, że inwestycje w ramach instrumentu „Łącząc Europę” będą katalizatorem dalszego wsparcia finansowego pochodzącego z sektora prywatnego i publicznego, ponieważ nadadzą projektom infrastrukturalnym wiarygodność i wpłyną na obniżenie ich profili ryzyka. Po raz pierwszy Komisja proponuje jeden instrument finansowania i wspólne ramy prawne dla trzech sektorów sieciowych, wiernie realizując swoje zobowiązanie do tworzenia synergii i upraszczania przepisów.

Wspólne ramy i jedno narzędzie wsparcia finansowego, cechy wyróżniające instrument „Łącząc Europę”, zmierzają do uproszczenia obecnych ram UE w zakresie finansowania infrastruktury sieci transeuropejskich.

Po pierwsze, Komisja Europejska próbuje zapewnić spójne podejście do finansowania projektów UE we wszystkich trzech sektorach (transport, energia i telekomunikacja).

Po drugie, przewiduje, że wspólne ramy instrumentu „Łącząc Europę” na rzecz projektów infrastrukturalnych pozwolą osiągnąć korzyści skali dzięki zmniejszeniu kosztów administracyjnych, wydajniejszemu wykorzystaniu zasobów oraz wyższym zyskom wynikającym z tych synergii.

Ponadto instrument oferować będzie bardziej przejrzyste, spójniejsze i prostsze podejście w zakresie finansowania przez UE, co przyczyni się do tworzenia atmosfery bardziej przyjaznej inwestycjom, która przyciągnie fundusze sektora prywatnego niezbędne do osiągnięcia celów UE. Inicjatywa umożliwi również dalszą współpracę między wspomnianymi trzema sektorami, a zatem i intensywniejszą wymianę sprawdzonych rozwiązań. Dzięki temu wzrośnie z kolei skuteczność i wydajność finansowania unijnego w każdym sektorze inwestycji.

Instrument „Łącząc Europę”: Transport

W ramach instrumentu „Łącząc Europę” ogółem 31,7 mld euro zostanie przeznaczone na wspieranie modernizacji europejskiej infrastruktury transportowej poprzez uzupełnianie brakujących połączeń i usuwanie wąskich gardeł. Z tej kwoty ok. 10 mld euro zostanie wydzielone w ramach Funduszu Spójności na inwestycje w projekty transportowe w krajach objętych polityką spójności. Pozostałe 21,7 mld euro zostanie przeznaczone na inwestycje w infrastrukturę transportową we wszystkich państwach członkowskich.

Systemy transportowe w Europie tradycyjnie rozwijano według potrzeb poszczególnych krajów, a zatem nie są one w pełni dostosowane do mobilności towarów i osób w skali całej UE. Dlatego też rozwijanie ponadnarodowych korytarzy transportowych ma kapitalne znaczenie dla osiągnięcia celów jednolitego rynku, polityki spójności i strategii „UE 2020”. Tak więc Komisja Europejska określiła ogólnoeuropejską sieć bazową złożoną z multimodalnych korytarzy, które umożliwiają wysoce wydajny i niskoemisyjny transport towarów i pasażerów. Inwestycja przyczyni się do poprawy efektywności i zrównoważonego charakteru istniejącej infrastruktury, a także pozwoli uzupełnić brakujące połączenia i wyeliminować wąskie gardła.

Instrument „Łącząc Europę”: Energia

W proponowanym przez Komisję rozporządzeniu w sprawie wytycznych dotyczących wdrażania priorytetów w zakresie europejskiej infrastruktury energetycznej przedstawiono dwanaście priorytetowych korytarzy i obszarów w dziedzinie infrastruktury, po cztery dla każdego z następujących sektorów: energia elektryczna, przesył gazu (w tym rozwój inteligentnych sieci), autostrady elektroenergetyczne i transgraniczne sieci do przesyłu dwutlenku węgla.

Szacuje się, że sam rozwój sieci energii elektrycznej i gazu będzie kosztować 200 mld euro do roku 2020. Komisja przewiduje, że połowę tej całej inwestycji sfinansuje rynek, zaś druga połowa będzie wymagała działań publicznych zmierzających do pozyskania niezbędnych inwestycji prywatnych.

Instrument „Łącząc Europę”: Telekomunikacja

Głównym celem UE w dziedzinie telekomunikacji jest wyeliminowanie cyfrowych wąskich gardeł opóźniających finalizację jednolitego rynku cyfrowego. Aby ten cel osiągnąć, UE zamierza utworzyć całą sieć szerokopasmową i rozwinąć platformy kluczowej infrastruktury usług informatycznych, aby umożliwić spójny rozwój europejskich elektronicznych usług publicznych. Obie te sieci mają zasadnicze znaczenie dla wdrożenia agendy cyfrowej UE oraz dla przyczynienia się do osiągnięcia celów strategii „UE 2020” w dziedzinie inteligentnego wzrostu. Jak wskazano powyżej, inwestycje niezbędne do osiągnięcia tych celów do roku 2020 wynoszą – wedle szacunków – ponad 270 mld euro. Komisja Europejska uważa jednak, że bez udziału publicznych środków UE sektor prywatny zainwestowałby jedynie skromną sumę 50 mld euro. Ponieważ zaś społeczne korzyści wynikające z inwestycji w infrastrukturę cyfrową mają tak istotne znaczenie zarówno dla obywateli europejskich, jak i dla jednolitego rynku, interwencja publiczna jest nieodzowna dla stymulowania rynku.
